



# LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.  
Números atrassats: 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mítj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.



## EN LO CAMP REPUBLICA



A fá alguns anys que 'ls directores de las distintas fraccions republicanas buscan la manera de concertar una acció colectiva. Més tots los esforços realitzats en aquest sentit, fins ara han fracassat.

Una cosa tan senzilla com es l'ideal republicà, y tantas dificultades per definirlo, y sobre tot, per realitzarlo!

Qu' es la República? La substitució dels alts poders permanents, per poders electius: lo govern del poble pel poble. Forma natural y lógica de la democràcia, perquè 'ls drets y las libertats concedidas als ciutadans se desenvolupin y viscan de ahogadament y produheixin sos naturals fruyts, es per lo que proclamem la necessitat de la forma republicana.

Si en aixó sols limitessim tots las nostras aspiracions, som tants en número, es tan lógica la solució republicana, está tan unida a la llibertat individual y es tan flexible per realisar lo bé de la patria, que 'l triúmf de la República seria ja un fet temps ha.

Per culpa de nosaltres mateixos. Discutim sobre la salsa ab qu' hem de guisar lo plat, y no 'ns cuydem de adquirir la carn, qu' es lo més precís.

Será la nostra República federal ó será unitaria? Primer dissentiment. Y 'ls anys passen y aumentan las desdixas del país, y 'ls republicans sense decidirnos, sense resóldrens a sacrificar en aras de la patria y de la mateixa República, petites diferencias, estérils tossuderías... tal vegada meras afeccions personals que sense valer gran cosa, a res prácticich conduheixen.

Com ha de conseguirse la República? ¿L' hem de conquistar a viva forza per medi de la revolució, ó hem d' esperar que vinga dolsament y sense 'l menor trastorn pel método evolucionista? En aquest punt també surgeixen diferencias essencials que 'ns portan dividits fá una porció d' anys.

A copia de voler filar prim, lo fil a cada punt se 'ns trenca. Com ha de ser possible teixir lo llas de unió que a tots ens lligui?

Nosaltres volém creure que tots aquests afanyes de diferenciación obeheixen, més que a altra cosa, a fins merament personals. Son manifestacions tristas y deplorables de aqueixa política menuda que s' ha enpleyorit, desgraciadament, d' Espanya. L' afany de diferenciación no pot tenir altre fi que 'l desitj de ser avants cap de arengada que qua de llus. Son tants

los que aspiran a ser los primers, a ser los gefes, que 's fá impossible concertar una acció general y unánime.

No fá molt proclamava Pi y Margall la suprema necessitat de crear lo partit nacional republicà. Ell mateix feya 'l sacrifici del pacte, per facilitar la solució; y no obstant aquest bon desitj s' ha estrellat davant de la ingrata realitat de las cosas. De las tres fraccions invitadas a formar lo partit, no volen renunciar de cap manera a constituir familia apart. Tot lo més acceptan una inteligencia electoral.

Peró 'ls federals diuen:—¿De qué ha de servir aquesta inteligencia al cap-de-vall? ¿Hem de ser nosaltres sempre 'ls que facilitem electors als candidats de las otras fraccions inteligenciadas que no 'n tenen? No 'ns convé.

Y la qüestió 's planteja en lo terreno relliscós del egoisme. Ja no 's tracta de batre al enemich comú, a la monarquia, en viant un contingent respectable de republicans a las Cortes: lo que 's tracta es d' evitar que 'ls representants de una fracció triúmfen a expensas dels elements de las otras. Rezels y desconfiansas, quan més se necessita la concordia, l' armonia y 'l desinterés. Trist es tenir que confessarho: per aquest camí no 's va al lloch, sino a la impotencia.

La dreta de la democràcia republicana que tant ha treballat per democratisar al país, desde las últimas declaraciones de 'n Castelar queda també en una situació difícil.

Prop de vint anys feya que seguia un camí perfectament marcat, imbuhint l' esperit gubernamental en tots los elements republicans, sumant simpatias del país y recabant conquistas democráticas. Campañas penosas, inspiradas en la santa virtud de la fé y de la perseverancia; pero que l' éxit anava coronant ab lo restabliment successiu de todas las conquistas democráticas.

Ab sols apoyar als governs liberals ab preferencia als reaccionaris, lo partit possibilista exercia en la política general una influencia poderosa; y a forza de desinterés y de constancia guanyava per la futura República l' apoyo de valiosos elements que sols poden acceptar aquesta forma de govern en quan siga garantia d' ordre y de respecte a la ley, a la justicia y a tots los interessos legítims.

En aquests moments Castelar declara qu' en lo successiu no pensa pendre una part activa en la política, y que 's retira a casa séva a escriure la historia d' Espanya. Diu més: diu que las sévas ambicions están colmadas, considerantse ciutadà de un poble lliure.

Es que ja no té res més que fer lo partit republicà históric?

Impossible que Castelar pugua en conciencia donar per terminada la missió política y patriótica del partit. No fá encare cinch senmanas conquistava l' aplauso general del país proclamant la necessitat d' establir lo pressupost de la pau. Es que desconfia ja de la virtualitat del partit liberal de la monarquia per establirho? Llavoras es un deber polítich preparar las cosas de manera que sigui la República qui l' acometi

y 'l realisi. Veji ab aixó sols si li queda camp per corre al partit republicà históric.

Ciutadans de un poble lliure som tots; no hi ha sino que las llibertats en la ley consignadas, apenas se traduheixen en la práctica, gracias a la corrupció y a las immoralitats dels partits monárquichs. Lo sufragi universal dirigit pels monárquichs, ¿qué ha sigut fins ara més que un gran escándol? Lo sistema parlamentari, subjectas las elecciones al régimen dels encasillats, a las coaccions gubernativas, a las tupinadas dels cacichs qu' es més que una trista parodia de lo que deuria ser?

Y hem de satisfernos ab aixó? ¿Y ab aixó sols hem de darnos per contents y joyosos? ¿Y hem de considerarnos ciutadans de un país lliure?

Castelar podrá en lo successiu, si vol ó si pot, dedicarse a escriure la *Historia d' Espanya*; nosaltres, per la nostra part, hem de aplicarnos a continuarla. Estém empenyats en realisar la proclamació de la segona República espanyola, y al ideal de tota la nostra vida consagramos las nostras horas totas, la nostra hisenda y en últim extrém la sanch de las nostras venas.

No hem de coneixer may lo desfalliment, y a tots los republicans que ab decissió y fermesa treballin pel mateix fi, 'ls hem de dir ab veu eixida del fondo del cor:

—¡Germans: contéu ab nosaltres!

P. K.



Lo que han baixat los valors públichs durant lo govern dels conservadors, se calcula qu' Espanya ha perdut més de 4 mil milions de pessetas.

Y la baixa continúa ab lo govern de 'n Sagasta.

Aixó vol dir que 'l mal d' Espanya es molt gran, y no 's cura ab cataplasmas monárquichs.

Son moltes las poblacions d' Espanya en las quals los republicans de tots los matissos y procedencias se concertan y s' uneixen sense esperar la venia dels jefes reunits a Madrid.

Aquestas manifestacions aisladas no serán si volen fructuosas; pero revelan, quant menos, l' existencia de un bon desitj, que un dia ó altre acabarà per sobreposarse a tots los interessos mesquins y a todas las ambicions personals.

Economias.

Tres generals han complert l' edat reglamentaria,



—¡Calma!—fa en Silvela, repartint cigarrillos per apaciguarlos una mica.—fumeu y no us enfadèu. S'han de presentar las cosas tal com son: los herèus de don Práxedes, sols podem ser en Cánovas y jo.  
—¡Pero si en Cánovas—salta en Dato—está completamente desprestigiata!  
—Aquest es cabalment lo nostre punt de vista—replika en Silvela.—aquest es l' objecte de la present reunió: veure quin son las forses de n Cánovas y contar las nostras.  
—Pues contemlas.  
—Poch a poch. ¿Que heu averiguat respecte de don Anton?  
—Jo sé de bona tinta—diu un dels conjurats—que del Mónstruo ja ningú 'n fa cas. Los vehins no 'l saludan; un diputat dels seus, que volia ferlo padri d' una criatura que ha tingut últimament, ha mudat d' idea y n' ha fet a un estanquer que li ven puros triats; fins se que l' altre dia va pujar a un tranvia y ningú va volguerli fer puesto.  
—Aixó ja marxa—murmura satisfet lo president.—¿algú ha ensumat alguna cosa més?  
—Jo—diu en Dato.—Ahir passant per la botiga d' un drapayre hi vaig veure una pila de retratos de n Cánovas, que 'ls seus antichs admiradors s' han venut per un tres y no res, ab lo sol objecte de treuressel del davant.  
—A mi m' han assegurat—anyadeix un altre—que ja cap noble 'l convida a dinar, ni 'ls actors li envian butacas pels beneficis.  
—Segons jo tinch entès—diu un dels més joves de la colla—fins lo seu servey l' abandona. Ahir se 'n hi va anar la cunyera, y avuy li ha fugit un minyó que li ficava las botinas y li posava 'ls versos en net.  
—¿Y de provincias?—pregunta en Silvela.—¿quinias notícias ne teniu?  
—Tremendas per ell. A Catalunya no li queda ningú.  
—A Galicia se li ha escapat tothom.  
—A Valencia fins las xufas diuen mal d' ell.  
—Diguèu—exclama en Silvela, radiant de felicitat—diguèu que don Anton ha quedat aislat d' una manera absoluta!  
—¡Alto!—fa en Villaverde, molt amatent.—conta encare ab un apoyo; apoyo respectable, poderosíssim.  
—¿Qui es?  
—Lo seu gos.  
—¿Aquesta es la única forsa que li queda?  
—La única.  
—Donchs... ja sabem lo que 'ns toca. ¡Destruhimla!  
—¡Destruhimla!  
—¿Ho acordem aixís?  
—¡Síuuu!  
Y no haventhi més assumptos de que tractar, s' aixeca la sessió.  
Si avuy per demà senten dir que 'l gos de n Cánovas es mort, no ho extranyin.  
Los silvelistas li haurán donat la bola.  
**FANTÀSTICH.**

**FRANCISCO CLAVÉ Y CAMPS**

La mort acaba de arrebatarnos a aquest excelent Republicà. Germá del eminent Joseph Anselm Clavé era 'l major de la familia, y ha sigut 'l últim que ha mort, a una edat bastant avançada.  
Republicà de tota la vida, a pesar de sas notables condicions de inteligencia, may se senti tentat de l' ambició, y per tal motiu no ocupá may cap càrrech pùblich. La puresa de conviccions y la integritat més escrupulosa en tots los actes eran lo distintiu de 'n Tiló Clavé.  
A la gloria artística del seu germá contribuí sempre ab carinyo verament fraternal: en las lluytas políticas que ab tant ardor sostingué 'l creador de las societats corals, trobá sempre en ell un apoyo ferm, segur y decidit.  
Lo partit republicá s' honrava ab lo concurs de 'n Tiló havent prestat grans serveys al ordre pùblich y al bon nom de la nostra bandera, durant lo periodo agitá del any 1873.  
La cayguda de la República y la mort del seu germá ocorreguda pochos mesos despres de aquesta desgracia l' havian apartat de la política activa. No obstant, sempre era grat conversar ab ell, perque veyía las cosas sense apasionament y ab molta claretat, y sempre era consolador estrenye la seva mà honradíssima.  
Al camp del etern descans se 'n emporta 'l condol de tots los que l' estimaren, que son tots los que 'l conegueren. Ab ell desapareix un dels pochos exemplars que 'ns quedavan de aquells heróichs republicáns del any 40, que ab Abdón Terrades plantaren las primeras llevors de la idea democrática y la feren germinar regalta ab sanch de las sévas venas.

Y ell, en lloch de apurarse, ¿quina te 'n fa?  
Declara qu' exposará 'l rellotje en un aparador del carrer de Fernando y que despres lo rifará, destinant lo producto als gastos de la coalició electoral.  
¡Viva la barra!

\* \* \*  
¿Pero es possible que aquest minyó pensi encare que pugni trobar qui 's coaligui ab ell per anar a las eleccions?  
¿Hi haurá algú que haja olvidat la seva conducta en las passadas eleccions municipals?  
Sempre aficionat a las rifas, si avuy tracta de rifar un rellotje d' or, en aquella ocasió va rifarse als partits republicáns.

De manera que no es fácil que ningú li comprí bitllets.  
Lo rellotje a la butxaca y la leontina al tran,  
¡y alsa, noy, a fé cabriolas!  
¡y alsa, noy, cap a sarau!

Lo Pare Etern es un curandero de Sant Sadurn de Noya que sense altre remey que la seva saliva, cura las malaltias més rebeldes.  
Despres de haver estat un quant temps a la presó, ha tornat a la vila, emprenent de nou la seva industria miraculosa.  
Confesso la méva debilitat: lo Pare Etern m' es molt simpátich. Y fins crech que ab lo seu sistema podria arribarse a curar la immoralitat reynant a Espanya.  
¿Qué seria dels *xanxulleros* si tothom als véurels passar los hi escupia a la cara?

Ab tantas discussions, ab tants reparos, ab tantas diferencias, la República no avansa un pás.  
Al any 73 varem anar ab excessiva precipitació.  
Avuy, en cambi, pequém de anar massa tocats y posats.  
A copia de mirar prim no hem passat de la primera sílaba de la Re-pública. Y si de aquí no passém, aquí 'ns quedarem.  
En Ré.

Los cambis ab Fransa s' han elevat a 19'50.  
Comprenem molt bé 'l panich dels monárquichs. Aixó sols, márea de una manera evident la seva ruina.  
—Fins que 's cambihin las instituciones, los *cambis* entre la República espanyola y la República francesa no 's farán a la par.

Una extranyesa. A Muros (Asturias) va ser suspés l' Ajuntament y 'ls regidors novament nombrats, anaren a pendre possessió acompanyats de una dotzena de civils ab banyoneta calada.  
¡Emplear los civils per l' entrada dels regidors!....  
¿No 'ls sembla que seria més propi emplearlos per endursel'se'n?

Matemáticas.  
Si sumantse tots los elements republicáns se formés un sol conjunt, en rigor aquest conjunt ja no seria un *partit*.  
Es veritat: seria un *enter*.  
¡Y tant enter que no hi hauria obstacle que pogués resistir l' adveniment de la República.

Ja fins lo telégrafo trasmiet xistes. Xistes del tenor següent:  
Al despedirse en Sagasta la *vigilia* dels reys dels seus amichs, un de aquests vá dirli:  
—Senyor president: ja cal que posi las botas al balcó, a veure quin regalo li deixan los reys.  
Y D. Práxedes vá respondre:  
—Creguin que si m' deixavan 500 districtes, me farían lo més felis dels mortals.  
¡Cinchcents districtes!.... O sigan: cinchentas barras de turró!... ¡Massa barra!

S' escandalisa 'l Brusí perque 'l dia del aniversari de la decapitació de Lluís XVI, son molts los republicáns francesos que acostuman a menjar *cap de badella*.  
Y pregunta: ¿Pot imaginarse res més repugnant?  
¡Més repugnant que qué? ¿Qué 'l cap de badella?  
Vaja, qu' estant ben guisat, lo mateix corresponsal se 'n lleparia 'ls bigotis.

I as senyoras de Madrit tractan d' establir dos escoles católicas al costat del temple protestant.  
Entre las escuelas y 'l temple, ¿saben qué hi aniria bé? Una farmacia.  
Perque las competencias religiosas, en plé periodo de rivalitat, comensan per escalfar los cascós, y acaban a garrotadas.  
¡Una farmacia ab molta árnica... diners a la gorra!

Més de 2,000 obrers, despres de assistir a una missa celebrada a Sant Pau de Londres, van sortir de la iglesia cantant *La Marsellesa*.

¡Ruja el infierno  
brame Satán!  
¡S' ha fet Lleó XIII  
republicá!

4,000 aspirants a la diputació a Cortes se disputan l' honor de ser encasillats pél govern.  
¿Y per qué aspirarán aquests 4,000 fulanos al honor de anomenarse pares de la patria?  
Per mamar.  
¡Repugnant subversió de las lleys de la naturaleza!... En tots los cassos los fills s' amamantan en los pits de las sévas mares. Sols en política, la pobra patria es l' *amamantadora* dels seus pares.

Desesperat en Martos de que 'n Sagasta no fassa cas d' ell, se li atribuheixen las següents paraulas:  
«Si no tinch siti en la monarquía, buscaré 'l méu antich puesto en la República.»  
D. Cristino s' equivoca de mitj a mitj, si intenta empendre aquest viatge de regrés. Ja fa molt temps que las *vueltas* han caducat.



A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*E na mo-ra-da*
  - 2.ª ANAGRAMA.—*Germá-Magre-Marge.*
  - 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Las Campanadas.*
  - 6.ª GEROGLIFICH.—*Las vellas costumes van cap per vall.*
- Han endevinat totas las soluciones los ciudatáns Pare y Filla, V. B. (Toyo Petit) y Rosega cevas; n' han endavinadas 3, Marieta bufona y P. Gabarró; 2, Eduardo Thomás, J. C. Marti y Sanalp y Puntí y 1 no més, V. Miró y Sardá, Anónimo, y Pascual Bailon.



XARADA

*Dos primera, dos-tercera, primera-segona tres*  
*te la Hu-qarta quinta quinta quinta*  
*(que bufona y bonica es)*  
*La Hu-qart-quinta la Cinch-quinta*  
*y la primera doblada*  
*se crehuen que quinta inversa*  
*unta ab quinta y acentuada*  
*molt y molt; pero molt bé.*  
*Donchs jo jamay ho creuré*  
*lo que 'm dius Hu-qart-quinta*  
*y 't dich que anar be no pot*  
*perque no vá prou lleugera*  
*y perque té mala tot.*

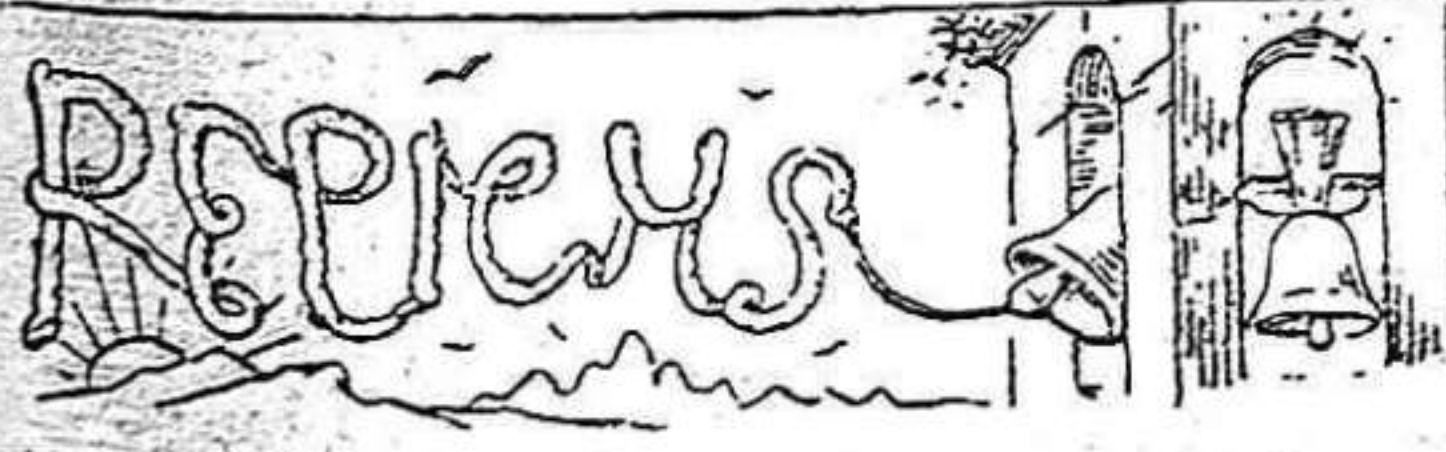
GEROGLIFICH  
T  
— C 1892 II  
C 1893 E  
KE  
II

ROSITA DE VILAFRANCA

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadáns Iborra, P. P. y P., Fill de la bugadera, J. Boya, Escombraire Pelat, S. Pujol, Joseph Escachs y V. V. B. (Toyo Petit), R. Ribelles, E. Thomás, Turrob y Ladio, Pepito 'l Rayo, F. Farrán, F. Arolas, Joseph Lledolna, Jo (Vendrell), R. A. Punxanç, y Ua Nassari Gros.—*Lo que 'ns envian aquesta semana no fá per casa.*  
Ciudadáns Joan Navarro, Sr. Panallóns, M. Sanalp y Puntí, R. Ribelles, J. Staramsa, Quico Pelas, Americano del Clot, A. Escolá petit, J. Escolá del Vendrell, Cantor de Catalunya, Un Francés del Clot, Mr. Mugnone, Bernabé Llorens, Pau Guerra, J. Genis, P. Esperansa, Pasqual Bailón, Victorino Miró Sardá y J. C. Marti.—*Insertarem alguna cosa de lo que 'ns remeten.*  
Ciudadá J. Dora: La seva excitació als republicáns es molt justa y patriótica: la tindrem en compte a on degut temps.—Pistacho: Lo de aquesta semana es flúix.—E. Roca y Domingo: No van encare prou bé.—J. M. (Rupia): No té interés pél lector.—A. Llimoner: Rebut l' envio: mil gracias.—Chelin: Ho aprofitaré.—B. R.: No vá.—M. R. de las Planas: Lo sonet está al pel.—Albert de Davi: No 'ns fá 'l pés.—F. C. (Igalada): La noticia ha vingut tart.—J. Santamaria V.: L' assumpio no 'ns agrada prou.—D. P.: Lo sonet es massa filosófic.—Do'rs Mont: Vá bé lo que 'ns envia.—Lluís Salvador: Idem.—J. Soler de Figueras: Está ben versificat; pero resulta molt ordinari.—Mo-kosi Cirko-Ki: ¿No li sembla que l' assumpio de la poesia es una mica cinich?—Un sitjetá de la Bomba: Es pornogràfic.—G. Gali: Com es més lo que rebém que lo que necessitem, no extranvi la demora.—J. Tarré y R.: Lo sonet, encare que ben versificat, es fíivol.—M. Eugon: No 'ns agrada prou.—Salvador Bonavia: Aprofitaré la composició; los versos no.—A. Ell.: La poesia es flúixa.—J. Trullás: No li podem respondre en concret, perque ni ho recordém, ni tenim temps de mirarlo.—J. Avella: Es massa desenvolt.—J. B. Gurrera: Ja compondré vosté que 'ls bombos dedicats a nosaltres mateixos no 'ls podem insertar.—Jumera: L' article no vá.

BARCELONA.—A. Lopez Robert, impresor.—Asaito, 63.



**P**ER ideas colossals aquell regidor sarauhista tan conegut.  
Per haver fet certs favors a determinats empleats a expensas del erari-municipal, los empleats favorecuts varen regalarli un rellotje d' or.  
De aquells favors y de aquest regalo sembla que se n' hi fa un càrrech en la memoria gubernativa sobre la gestió del Ajuntament.

UNA VISITA OPORTUNA



—¿Qué fá, senyor Castelar?  
 —Estich escrivint la *Historia d' Espanya*.  
 —Deixis de *historias* y segueixim, que altra feyna hi ha.